

Per mail verzonden aan:
De heer N. Morpey
Raadsfractie CDA Gemeente Nijkerk

Uw brief van 11 oktober 2022

Ons kenmerk 1348682

Uw e-mailadres

Bijlage

Datum 22-11-2022

Behandeld door Adviseurs Welzijn, Jeugd, WMO en Participatie

Onderwerp Schriftelijke vragen werkdruk zorg

Team Adviseurs Dagelijks Leven

Geachte heer Morpey,

De raadsfractie CDA heeft zorgen en wil een oproep doen aan het college of zij voldoende oog heeft voor werkdruk van personeel in de zorg en in de eigen organisatie, in het bijzonder in het najaar en de winterperiode. Is het college voorbereid op een eventuele nieuwe golf van Corona- en/of griepbesmettingen als het personeelstekort en de hoge werkdruk aanhouden? Middels deze brief ontvangt u de beantwoording op de door u gestelde schriftelijke vragen over werkdruk in de zorg van 11 oktober jl.

1. *Bent u op de hoogte van- en heeft u zicht op de enorme werkdruk en het personeelstekort in verschillende organisaties die zorg moeten faciliteren?*

Jeugd

De gemeente voert twee keer per jaar gesprekken met de jeugdzorgaanbieders over de voortgang van de hulpverlening. Tijdens deze gesprekken staan we stil bij de inzet van het personeel en monitoren we de wachtlijsten. We zien dat er sprake is van een personeelstekort met name bij de jeugdbescherming en op het gebied van gespecialiseerde hulp. Hierdoor zien we dat bij enkele aanbieders de wachtlijst oploopt. De knelpunten die gesignaleerd zijn in de jeugdbescherming waaronder de werkdruk en personeelstekorten zijn groot. Door een andere manier van organiseren en werken kunnen we het personeelsverloop en – verzuim aanpakken. In de Food Valley werken we mee aan deze nieuwe manier van organiseren in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Voor de gemeenten Barneveld/Nijkerk/Scherpenzeel is een regionaal veiligheidsteam opgezet.

Professionals uit de jeugdbescherming werken hierdoor slimmer en effectiever met elkaar en overlap van taken wordt hierdoor voorkomen. Jeugdprofessionals in deze teams ervaren een grote mate van autonomie en doordat we investeren in vaste professionals ontstaat duurzaam partnerschap tussen de consultants van het lokaal team en de veiligheidspartners. In de afgelopen maanden is gewerkt aan de relatie en nieuwe manier van werken waardoor de draagkracht en balans onder professionals verbeterd en het plezier in het werken met/aan complexe gezinnen is toegenomen. In regionaal verband staat de werkdruk en personeelstekorten regelmatig op de agenda en bespreken we met elkaar op welke wijze werkgeluk onderdeel is van de intervisie en ondersteuning van de professionals. We weten dat de werkdruk bij het Team Jeugd (jeugdconsultanten) ook hoog is. Via de Gelders Verbeteragenda Jeugdbescherming (een pakket aan samenwerkingsafspraken tussen alle Gelderse gemeenten, de vier gecertificeerde instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis) wordt de samenwerking verbeterd door eenduidige contracten en de administratieve regeldruk te verminderen. Dit leidt tot efficiënter werken voor alle betrokken professionals. Hierdoor is in het afgelopen jaar het aanmeldproces vereenvoudigd voor jeugdhulp. Op lokaal en regionaal niveau investeren we (en blijven we investeren) in samen leren. Het werken vanuit een visie en dezelfde kernwaarden is daarin een van de bouwstenen die de professionals helpen in die integrale samenwerking en afstemming. We versterken de expertise in de lokale teams door specifieke trainingen te organiseren en zetten in op preventie en integraal werken.

Wmo

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor dienstverlening die valt binnen de Wmo maatwerkvoorzieningen. Wij zien op dit moment wachtlijsten ontstaan bij aanbieders van huishoudelijke hulp. Naar aanleiding hiervan gaan wij in gesprek met onze aanbieders. Wij krijgen van hen signalen dat zij kampen met werkdruk en personeelstekorten. Wij zijn hier dus van op de hoogte.

Werk en inkomen

In het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) hebben wij de uitvoering van schuldhulpverlening uitbesteed aan PlanGroep. Vooralsnog hebben wij vanuit PlanGroep nog geen signalen ontvangen over hogere werkdruk of wachtlijsten. Bij ziekte of uitval van een medewerker van PlanGroep wordt er direct een vervangend medewerker aan de inwoner gekoppeld zodat een traject niet stagneert of wordt stopgezet. Dit verloopt zonder problemen. Ook vanuit onze ketenpartners zijn tot dusverre nog geen signalen binnengekomen.

- 2. Deze werkdruk zal bij ongewijzigd beleid alleen maar toenemen. Uit een nieuwe prognose van ABF Research in opdracht van VWS, komt de zorg zoals het nu lijkt 135.000 mensen tekort over negen jaar (de grootste tekorten ontstaan in de Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg aan verzorgenden en verpleegkundigen met een mbo-opleiding). In hoeverre heeft het college zicht op personeelstekorten en werkdruk bij bovenstaande partijen, maar ook op partijen die dit in onze gemeente aanbieden als b.v. thuiswerkorganisaties en huisartsen.**

Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg in Nijkerk wordt uitgevoerd door GGD Gelderland-Midden. In de raadsinformatiebrief van 20 juli jl. hebben wij de raad over de uitvoeringsdruk in de jeugdgezondheidszorg geïnformeerd. Onder andere door krapte in de capaciteit aan jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen zag de GGD zich onlangs genooddaakt om maatregelen te treffen. Op dit moment zijn de effecten van de genomen maatregelen nog niet bekend.

Verpleeghulp en thuiszorg

Zorgverlening in verpleeg- en verzorgingstehuizen en huisartsenzorg zijn ondersteuningsvormen die niet binnen de dienstverlening van de gemeente vallen. Deze ondersteuningsvormen vallen onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Om deze reden hebben wij momenteel nog geen inzicht in de huidige cijfers voor wat betreft personeelstekorten en werkdruk in deze sectoren. Wij zullen actie ondernemen om deze cijfers inzichtelijk te krijgen voor het geval dit effect gaat hebben op de gemeentelijke dienstverlening.

3. Worden er gesprekken met zorgorganisaties en stakeholders gevoerd over de psychosociale arbeidsbelasting (PSA), fysieke belasting en andere zorgen onder werknemers en werkgevers? Heeft de gemeente inzicht in de personeelstekorten van het zorgpersoneel in Nijkerk en de regio?

Jeugd

In tegenstelling tot het Wmo beleid wordt de jeugdhulp regionaal ingekocht. Het betreft de regio FoodValley. Er is voor gekozen om de uitvoering van de inkoop deels te beleggen bij het Knooppunt van FoodValley. Vanuit de jeugdhulp worden er gesprekken gevoerd met de zorgorganisaties en stakeholders zowel op lokaal als regionaal niveau. De term psychosociale arbeidsbelasting (PSA) is niet specifiek aan bod gekomen tijdens deze gesprekken. Op regionaal niveau zijn er geen gesprekken gevoerd over de werkdruk, alleen over personeelstekort; zie vraag 1. Lokaal hebben wij signalen gekregen van de jeugdconsulenten en specialistische ondersteuner huisartsen (SOH) dat de werkdruk hoog is.

Wmo

Voor Wmo speelt dit met name bij de huishoudelijke hulp aanbieders. Invulling van gesprekken over psychosociale en fysieke belasting van medewerkers van deze aanbieders laten wij aan de aanbieders. Per slot van rekening is dit de rol van een werkgever. Wel voeren wij gesprekken met de aanbieders over hoe wij in ons rol als inkopende partij invloed kunnen uitoefenen om de psychosociale en fysieke belasting van medewerkers te verlichten. In de ambtelijke gesprekken met Veilig Thuis is werkdruk en personeelstekorten met enige regelmaat aan de orde gekomen. Gezamenlijk (regionaal en lokaal) is besproken welke inzet we kunnen ondernemen. Hierdoor is afgelopen zomer een Streamteam ingezet die gedurende de zomer de adviezen en meldingen afgehandeld hebben. VT medewerkers die terugkeerden van vakantie hadden hierdoor niet te maken met een opgelopen wachtlijst. Daarnaast kunnen VT medewerkers sinds dit jaar gebruik maken van een coach (naast intervisie) zodat bijtijds PSA besproken en geadresseerd.

4. Zo ja, wat is er uit deze gesprekken naar voren gekomen en hoe kan de gemeente helpen om zorginstellingen te ontlasten nu de werkdruk en de uitval van personeel groot is en mogelijk verergert in het najaar?

Uit gesprekken met Wmo huishoudelijke hulp aanbieders is naar voren gekomen dat zij binnen de huidige omstandigheden geen nieuwe cliënten kunnen aannemen. Dit heeft gevolgen voor de wachtlijsten. Op het gebied van jeugd zien we door de tijdsdruk:

- dat er sneller wordt opgeschaald naar zwaardere hulp;
- dat er onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de kennis en expertise van de jeugdconsulenten met betrekking tot het inzetten van kortdurende ondersteuning door de jeugdconsulenten zelf;
- dat er te weinig tijd kan worden genomen om te zoeken naar voorliggende oplossingen te denken valt aan het PIT programma www.pitnijkerk.nl en inzet van lokale voorzieningen.

Als gemeente zetten wij ons op verschillende manieren in om onze aanbieders te ontlasten:

Preventie en voorliggend veld

Allereerst proberen wij onze inwoners waar mogelijk te attenderen op de mogelijkheden binnen de sociale basisinfrastructuur. Wanneer laagdrempelige ondersteuning geboden kan worden door bijvoorbeeld een familielid, buurtgenoot of kennis, ontlast dit onze professionele zorgaanbieders. Indien dit niet mogelijk is kunnen inwoners zich wenden tot de gemeente. Wij zetten ondersteuning binnen het Sociaal Domein zo kort en licht als mogelijk in, dit doen wij in samenwerking met onze ketenpartners. Veel van deze organisaties worden mogelijk gemaakt door de inzet van vrijwilligers. Hierbij kunt u denken aan Steunoudernetwerk Nijkerk waar vraagouders terecht kunnen voor tijdelijke ondersteuning, het WelKOMhuis waar personen met onbegrepen gedrag laagdrempelig terecht kunnen, Schuldhulpmaatje waar inwoners met financiële hulpvragen ondersteund worden. Door te verwijzen naar deze partijen kunnen hulpvragen voor professionele ondersteuning uitgesteld of zelfs voorkomen worden.

Jeugd

Op het gebied van jeugd kan de gemeente helpen door het aanstellen van meer personeel met betrekking tot de inzet van jeugdconsulenten en specialistische ondersteuner huisartsen. Zij kunnen fungeren als voorportaal en bieden van lichte kortdurende ondersteuning. Waardoor er meer tijd is voor het zoeken van passende hulp.

Wmo

Binnen het terrein van de Wmo onderzoeken wij hoe wij onze zorgaanbieders zo goed mogelijk kunnen ondersteunen wanneer wij signalen ontvangen over hoge werkdruk en/of personeelstekorten. In dit verband is de gemeente de inkopende partij. Hier ligt dan ook onze invloedssfeer:

- Wij dragen waar mogelijk zorg voor het terugbrengen van instroom bij zorgaanbieders door bewuster te indiceren. Wij kijken hierbij ook naar de mogelijkheden binnen de sociale basisinfrastructuur en het voorliggend veld. Op deze manier verlichten wij de druk wij onze zorgleveranciers en zorgen we dat de ondersteuning terecht komt bij inwoners die het echt nodig hebben.
- Daarnaast hebben wij per 1 juli 2022 de tarieven voor onze aanbieders verhoogd. De tarieven zijn reëel, zoals bedoeld in de Algemene Maatregel van Bestuur reële prijs Wmo 2015. Zo kunnen onze aanbieders marktconforme lonen uitbetalen.
- Ook onderzoeken wij of we, door extra aanbieders te contracteren op krap bezette voorzieningen, de vraag meer kunnen spreiden. Dit zorgt wellicht voor een verlaging van de werkdruk onder reeds gecontracteerde aanbieders.
- Tot slot onderzoeken wij de werkwijze van (regio-)gemeenten als het gaat om omgaan met wachtlijsten. Wellicht dat wij hier lering uit kunnen trekken.

5. In hoeverre bereidt het college zich voor op een mogelijke golf van besmettingen om de gezondheid (b.v. gemeenteloketten Schuldhelp, Participatie, consulenten WMO en Jeugdwet) en openbare orde (politie, handhaving) aan onze inwoners te kunnen (blijven) waarborgen?

Maatregelen Covid-19 GGD

Vanuit de verwachting dat in het najaar de corona-besmettingen weer zouden oplopen, heeft de GGD vanaf 19 september jl. een najaar campagne ingezet. Als eerst komen de medische (hoog)risicogroepen samen met het zorgpersoneel in aanmerking voor de herhaalvaccinatie. Vervolgens vaccineren ze alle personen ouder dan 12 jaar die dat willen. In de najaar campagne richt de GGD zich in eerste instantie op het vaccineren in de grote locaties. Voor inwoners van Nijkerk zijn de dichtstbijzijnde vaccinatielocaties in Voorthuizen, Ede en Amersfoort. Naar onze inwoners toe is dit gecommuniceerd via onze informatiekkanalen (gemeentelijke website, gemeente pagina en social media).

Na de grootste drukte zet de GGD vervolgens in op het fijnmazig vaccineren. Op dit moment zijn wij samen met de GGD bezig om een vaste vaccinatielocatie te openen voor de herfst-/winterperiode. Medio oktober 2022 is gebleken dat landelijk gezien de verspreiding lijkt te stabiliseren. In onze regio laten de verschillende bronnen, waarmee de GGD de verspreiding monitort, nog een wisselend beeld zien. De verwachting is dat de verspreiding voorsnog ook in onze regio stabiliseert.

Interne maatregelen Covid-19

In geval van besmettingen (zoals Covid-19) volgen wij de richtlijnen van de rijksoverheid. Deze richtlijnen worden vervolgens via GGD Gelderland Midden naar de regiogemeenten door gecommuniceerd. Naar gelang de ernst en de omvang van een besmetting, richten wij onze gemeentelijke organisatie dusdanig in om de nodige maatregelen in Nijkerk te treffen, en passen wij onze dienstverlening hierop aan. De ervaring met de aanpak van de Covid-pandemie laat zien, dat de samenwerking met de GGD tot dusverre naar volle tevredenheid verloopt op het gebied van voorlichting, communicatie, testen, vaccineren etc. Ook is gebleken dat onze organisatie hier heel flexibel mee om kan gaan en dat onze dienstverlening ondanks de vele beperkingen vrijwel geheel gecontinueerd is.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris,

de heer D.J. van Huizen

de burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema